

Kiment a magvető vetni...

Kimegyünk napról napra, és nemcsak lelkesként, a gyülekezet életébe vetjük el az ige-magokat, de a saját életünkbe hullajtott magok is magvetés.

☞ 5. oldal

Rendíthetetlenül RENDÍTŐ

A RENDÍTŐ ifjúsági alkalom már nemcsak regionális találkozó, hanem az egész egyházkerületre, sőt Erdélyre is kiterjedő konferenciává növekszik.

☞ 10. oldal

Szívem, emelkedjél!

Különleges esemény: egyházzenei dokumentációs központ avatása köré szerveztek szakmai napokat a Nagyvárad-újvárosi Református Egyházközségben.

☞ 14. oldal

HARANGSZÓ

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA • 2023. JÚNIUS • 34. évf. 11-12. szám • Ára 5 lej

A törökországi és szíriai földrengés károsultjainak gyűjtött egyházkerületünk

A földrengés megrázó képsorai nyomán a Lélek arra indította egyházkerületünket, hogy gyűjtést indítson az áldozatok megsegítésére. „És monda nekik: Avagy azért hozák-e elő a gyertyát, hogy véka alá tegyék, vagy az ágy alá? És nem azért-e, hogy a gyertyatartóba tegyék? Mert nincs semmi rejtett dolog, a mi meg ne jelentetnék; és semmi sem volt eltitkolva, hanem hogy nyilvánosságra jusson. Ha valakinek van füle a hallásra, hallja” (Mk 4,21–23).

A Partiumi Keresztény Egyetem amfiteátrumában 2023. május 3-án Bogdán Szabolcs János, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület püspöke Isten igéjével köszöntötte Azbej Tristant, a Külgazdasági és Külügyminisztérium államtitkárát, a Hungary Helps segélyszervezet vezetőjét, valamint a Magyar

Református Szeretetszolgálat ügyvezető igazgatóját, Juhász Mártont és munkatársait. A püspök a felolvasott ige alapján felhívta a figyelmet: a keresztyén ember feladata, hogy bizonyosságot tegyen a hitéről cselekedeteivel is. Ahogy a lámpást sem rejtik véka alá, nekünk sem kell szégyellni a hitből fakadó cselekedeteket. A törökországi és szíriai földrengés megrázó képsorai nyomán a Lélek arra indította egyházkerületünket, hogy gyűjtést indítson az áldozatok megsegítésére. A 22 millió forintos adománnyal a Kegyelmes Istenről teszünk bizonyosságot, ugyanakkor megerősítjük a jókedvű adakozó testvéreinknek, hogy adományaik jó kezekbe kerülnek és célba jutnak.

WAGNER ERIK

(Folytatás a 12. oldalon)

Nyári áldás

Beköszöntött a nyár. A nagyvárosokban megtelnek a parkok, megjelennek az első fagyaltárusok. Szorgos munkások igyekeznek nyírni a fűvet, formázni a sövényt, ápolni a virágokat.

A mi csendes kis falunkban is javában zajlik a földművelés. Télen többnyire az üresség honolt az utcánkban, nagy ritkán elszárgult egy autó a ház előtt, most viszont még az éjszaka nesztelenségét is megtöri a mezőgazdasági gépek zaja. Elkezdődött a munka a földeken. Isten az embert munkára teremtette, hisz azt a feladatot bízta rá, hogy gondozza az Éden kertjét. Nálunk ilyenkor, aki csak teheti, kerti szerszámot ragad és gondosan műveli a kis földjét.

Ahogy telnek a hetek, nagy örömmel szemléljük, hogy mennyi áldás növekszik a kezünk munkája nyomán. Az első friss zöltségek és roppanós gyümölcsök a legfinomabbak. Ha a saját kezünk munkájának ilyen áldásai vannak, akkor mennyivel többet kapunk a mi mennyei Atyánk szerető karjaiban? E gondolat köré épült e havi lapszámunk, hogy felismerjük az Úr kezének nyomait az életünkben, és ez indítson hálára vagy éppen bűnbánatra!

Felemelő érzés megtapasztalni, hogy Isten tenyerében a mi életünk is kivirágzik, a hitünk megerősödik, a lelkünk felfrissül. Van, hogy az Úr táplál, s van, hogy tisztogat. A lényeg, hogy épp azt műveli velünk, amire igazán szükségünk van. Kedves testvérem, remélem, hogy e lapszámomban található írások közelebb segítenek az Úrhoz.

ERDEI-ÁRVA ISTVÁN

www.facebook.com/harangszo

Segítő kezek

Idős egyháztagek emlegetik, hogy a rendszerváltás előtti évtizedekben megszokott közösségi tevékenység volt a kaláka. A falusi emberek alkalmi, segítő szándékú összefogása volt ez aratáskor vagy házépítésben.

A kalákában végzett munka szívességi, kölcsönösségi alapon működött, nem járt érte fizetség. A segítséget nyújtó pedig tudta, ő is számíthat a közösség összefogására, amikor majd az ő portáján is elkel a sok dolgos kéz.

Ez a közösségi összefogás mára a múlt ködébe veszett. A bajba jutott családok érdekében azért még megmozdulnak a közösségek, gyülekezeti keretek között végzett önkéntes munkára is akad példa bőven, de a kalákát, a falusi közösség önszerveződő segítségnyújtását ma már csak az akkor épült házak, valamint az egykori kalakázók idézik.

Idős asszony fát hord. Hulladék fát vásárolt, azt rakosgatja talicskába, hogy éjszakára ne maradjon utcán a télutóra szánt famennyiség. Sietnie kell, az idő fogytán, hamar leereszkedik az esti sötétség.

Gyermekei sokfelé, egyedül hordja terheit, sokasodó éveit. A hosszú főutcában az egykori szomszédok, ismerősök nagy része már kihalt vagy elköltözött. Az egykori csendes városszéli településre rátelepedett az agglomerációs zaj és idegenség. De ő nem panaszkodik, megszokta, hogy mióta megözvegyült és a gyermekek kirepültek, egyedül kell helytálljon.

Más idősektől is ezt látja. Amíg bírják magukat, elhordozzák a munkát, a maguk ráérős tempójában. Aztán, amikor elfogy az erő, elhagyják a régi házat, és várja őket az öregotthon idegensége, fájdalmas társas magánya.

Szaporátlan a munka. Talicskába pakolni a fahulladékot, betolni a hosszú udvar végén álló kamrába, kiborítani és menni az újabb rakományért.

Ahogy dolgozgat, egy autó fékez az út szélén. Ötvenes férfi lép hozzá, és csak annyit kérdez, segíthet-e. Hát hogyan, érkezik a válasz, bár az asszony furcsállja a dolgot. Nem ismeri a férfit, még látásból sem.

Hamarosan már ketten rakják, hordják a fát. Szaporábban halad a munka. Közben az ismeretlen segítő elmondja, miért állt meg. Néhány éve a településen épített házat. Külföldről tért haza, ahol tíz éve egy orvos megmentette az életét. Amikor felépült, megfogadta, ezután ha segítségre szoruló embert lát, azt ő felkarolja.

Két órát hordják a fát. Mire leszáll az este, minden hulladékdarab a kamrába kerül. Az ismeretlen segítő elbúcsúzik. Az asszony rádöbben: még a nevét sem tudja. Hálás a szíve, lám, hát ilyen is van még?

Lehet, hogy angyal volt?

FÁBIÁN TIBOR

Isten tenyerébe vésve

„Hát elfeledkezhet-e az anya gyermekéről, hogy ne könnyörüljön méhe fián? És ha ő el is feledkezne, én nem feledkezem el rólad! Íme, a tenyerembe véstelek téged, szüntelen előttem vannak kőfalaid” (Ézs 49,15–16).

Nagyon erős kötelék van az édesanya és a gyermek között. Ha szükséges, akkor egy anya a végkimerülésig vagy akár az örületig képes hajszozni önmagát a gyermeke érdekében. Egy anya szembeszáll az észérvekkel, a világ törvényszerűségeivel, az emberi korlátoltsággal, csak azért, hogy a gyermekéről gondoskodjon. Nehezen elképzelhető, hogy egy édesanya ne törődjön a gyermekével, de hogy elfeledkezzen róla, az már-már lehetetlen.

Azt gondolhatjuk, hogy az anyai szeretetet senki sem képes felülmúlni, a fenti igében pedig Isten határozottan rációfol erre. „Én nem feledkezem el rólad” – üzeni az Úr. Isten az elképzeléseink felett szeret minket, és jobban foglalkozik velünk, mint ahogy azt

elgondolhatnánk. Történjen veled bármi az életed során, „ügyed akkor is előtte van” (Jób 35,14).

Azért nekünk is igyekeznünk kell, hogy mi ne feledkezzünk el az Úrról! Lássuk be őszintén, hogy erre van esély. Mi vagyunk azok, akik a saját vágyaink üzése közben elfeledkezzünk a mi Atyánkról, s ha nem is teljesen, de azért könnyen kiszorítjuk Őt a döntéseinkből, a munkánkból, a mindennapjainkból.

A tenyérbe véselt jel mindig megmarad. Ez nem olyan, mint amikor egy golyóstollal a tenyerünkre írjuk a bevásárlólistát vagy valami emlékeztetőt, s aztán néhány kézmosás után el is feledkezzünk róla. Isten a tenyerébe véste életünket, ez azt is jelenti, hogy a tenyérében vagyunk. A tenyér megvágása a régi időkben a szövetségkötés jele volt. Az Atya is szövetségre lépett velünk, tékozló gyermekeivel. Ennek hatalmas ára volt, olyannyira, hogy beleremegett a föld és elsötétült az ég. Jézus Krisztus érdeméért van nekünk elapadhatatlan reménységünk.

Legyünk mások áldásai!

Majd így szólt hozzájuk: Jegyezzétek meg, amit hallotok! Amilyen mértékkel mértek, olyannal mérnek nektek, sőt ráadást is adnak. Mert akinek van, annak adatik, és akinek nincs, attól az is elvétetik, amije van” (Mk 4,24–25).

Fontos lehet ez a tanítás, ha Jézus arra kérte a tanítványait, hogy jegyezzék meg. Akkor szoktunk ilyet kérni valakitől, amikor élte szóló tanácsot adunk. Azt gondolom, hogy ez volt a célja az Úrnak is.

A mértéktelenség fogalmát általában csak akkor használjuk, amikor a túlzott evésről, ivásról, munkáról vagy valamilyen szenvedéllyé lett szokásról beszélünk. Azonban ennek a fordítottja is igaz. Ha önmagunkról van szó, akkor a mértéktelenség túlzást jelöl, ha másokról, akkor kicsinyességet. Általános

jelenség, hogy valaki túl sokat eszik, de az egyáltalán nem megszokott, hogy egy éhezőnek túl sok eledelt adunk. Tehát önmagunkkal bőkezűek, másokkal pedig szűkmarkúak vagyunk.

Amikor túlon túl szeretjük önmagunkat, akkor másoknak már csak a morzsák maradnak. Jézus nem ezt példázta a földi életével, következésképp a tanítványai sem viselkedhetnek így. Vigyázzunk, hogy mit mérünk a lelki tarisznyánkba, mert csak azt adhatjuk tovább, amink van. Jézus tanítása szerint kamatostul kapjuk vissza a jót és a rosszat is. Ezért adatik annak, akinek van, és ezért vétetik el minden attól, akinek nincs. Ne önmagunknak őrizgessük az áldásokat, hanem törekedjünk arra, hogy másoknak áldásai lehessünk! Ámen.

ERDEI-ÁRVA ISTVÁN

A kemény kéz

„...de az Úr kemény kézzel tartott engem. Így kerültem Tél-Ábibba, a fogságban élőkhöz...” (Ez 3,14–15)

Az ember félelme az Édenkertben jelentkezett először. A kíváncsiságot követte azonnal ez a gyilkos érzés, amely Isten akaratának megtagadása után költözött az ember lelkébe. Azóta sem szabadul senki sem tőle. Ennek oka egyfelől, hogy a Teremtőt igyekszik becsapni már az első emberpár, másfelől a bűntudat elhatalmasodása, mivelhogy a gondoskodás Urával szembefordultak. Isten ellen elkövetett véték a lélekbe költöztette az örökre makacsul éledő bűntudatot. Az ember képtelen nem vétkezni, mert elveszítette az ellenállás lehetőségét.

Minden félelem, az istentagadóké is, ördögi kört alkot és forgatja áldozatát, felémészte az élet minden javát. Így betegszik meg az idegrendszer, sérülnek a kapcsolatok, kialakul a kriminális személyiség, megteleknek a börtönök, nem lesz hely a kórházakban. A háború okai között ez a mértely fertőz, így mennek tönkre nemzetek, vesznek el országok. Tulajdonképpen a kiválasztott nép is így került a babiloni fogságba. Folyton ellenkezve Istennel, örökös bűntudat terhe alatt a félelem sohasem engedett a szorításból.

Ebben a helyzetben Gondviselőnk megmagyarázhatatlan szeretete nem fordult el a mindenkori embertől. Folytonosan küldi üzeneteit, szolgálatba állítja prófétáit, apostolait és az igehirdetőket. Így hívja el Ezékielt is, s ő szomorúan keserű hírekkel kerül a Kébar folyó partján kesergők közé. Szájában mégis édes lesz a nehéz üzenet, mivel az Mindenhátónk beszéde az övéihez. Ezékiel felismeri, hogy minden veszedelemben, nyomorúságban, minden félelemben és szorongásban Isten erős kézzel segítette. Ő adta a vigasztalás ígéit, Ő vitte a rabok közé, Ő támogatta min-

dig minden állapotban. Az erős kéz érzékelése a félelem orvossága, gyógyszer, amit minden nap mindenkinek élete végéig használnia kellene. Ezt az orvosságot nem lehet kihagyni, nincs veszélyes mellékhatása és sohasem lesz ártalmas.

Ezékiel próféta küldetése és érkezése Tél-Ábibba ígéretet is hordoz. A Kébar árterületére épített település gyakran az árvíz károsultja lett. Éppen ezért nevében is hordozza a rom-hely emlékét. Jelentése utal a csapásokra, valamint az árvizeket követő kiszáradásra. Megállapíthatjuk, hogy a rabok büntetése így hatványozott. El lehet keseredni, el lehet pusztulni, de elmenekülni nem. Isten szava viszont felszínre hoz egy régen nem remélt, de most újra értelmezhető utalást a kalász-domb elnevezésre. A rom kiépül, az árvíz megszűnik, a csapások eltűnnek. Merjük remélni, hogy a kalász-domb utal Betlehemre, mint a kenyér házára. Isten érkezése, Krisztus születése új ég és új föld!

Gondoljunk magunk csapásokkal tele romosodó életére, amelyben kenyérgond is volt. Halljuk ki az emberiség istentelenségének szitkozódását és gonosz támadásukat Jézus Krisztus kalászt osztó tanítványaira. Döbbenjünk rá, hogy Isten kemény keze nélkül nincsen jövőnk. Merjünk reménykedni, hogy nem érdemeink következményeként, hanem szeretetben fogant irgalomból mégis megújulnak a száradt csontok, és életre kelnek. Bízunk abban, hogy az új szív és új lélek igényét egyre többen akarják, komolyan kérik.

Nem lesz rettenetes, azaz félelmetes (Zsid 10,31) az élő Isten kezébe kerülni, mivel az Ő keze elsősorban keményen szeretve simogató és vigasztaló kéz!

CSÚRY ISTVÁN

Tele szívvel

„Áldom az Urat mindenkor, állandóan Őt dicséri szám” (Zsolt 34,2).

Amikor ezt Dávid leírta, nem volt rózsás a helyzete, üldözött ember volt. Nincs hová fejét lehajtania. Jézus előképe ebben is. Elsősorban Istennél keres oltalmat, és Nála ezt meg is találja. „Kiáltott az elesett, az Úr meghallgatta, és minden bajából kiszabadította” (Zsolt 34,7).

Kértél-e Uradtól olyan szívet, amelyből nem fogy ki az Isten dicsérete? Állandóan csak ilyen szív tudja dicsőíteni Őt. Általában az jellemző ránk, hogy egyszer fent, egyszer lent. Egyszer nagy örömiünkben majd kiugorunk a bőrünkéből, máskor meg bújnánk a föld alá is, akkora a bánatunk.

A Krisztusban elrejtett ember élete sem mentes a bajoktól, de megvan az állandó békesége és öröme. A forráshoz igazít Dávid: „Éreztétek és lássátok, hogy jó az Úr!” (9a) Az Ő jóságát megízlelő ember már dicsérni fogja az Urat.

Amikor jól van dolgunk, még megy a hálaadás, és örömiünk is igen nagy. Isten viszont így tanít: „Mindenkör örüljétek, szüntelen imádkozzatok, mindenért hálát adjatok, mert ez Isten akaratja Jézus Krisztus által a ti javatokra” (1Tessz 5,16–18). Akkor is, amikor próbák érnek. Itt van a bökkenő, mert ezt már kevésbé gyakoroljuk. Hogyan lehet mégis? Csak úgy, hogy rábizzuk magunkat a kegyelmes Istenre, s hisszük, hogy Ő a rosszát is javunkra tudja fordítani.

Ha megtanulunk Rá tekinteni, akkor rossz kedvünk is elmúlik, szemünk is kitisztul, és az Úr erejével mehetünk tovább. Van Kivel megosztanod bajaidat. Tedd is ezt! Magasztalni fogod még Őt!

Olyan személyes Dávid hitvallása, hogy a tiedd is legyen ez. Erre buzdít Pál apostol által is az ige: „Ne részegedjétek meg bortól, amelyben pusztulás van, hanem teljétek meg Lélekkel, mondjátok egymásnak zsoltárokat, dicséreteket és lelki énekeket, és mondjátok dicséretet szívetekben az Úrnak” (Ef 5,18–20).

SEBESTYÉN LÁSZLÓ EDE

Isten ujjá alatt, vagy a kezében?

Nemrég olvastam egy kutatásról, melyben azt kérdezték meg emberektől, hogy mit néznek meg először a másikon, mikor találkoznak vele.

Természetesen az első helyen az arc végzett, de meglepő módon a második helyen a kéz lett a leggyakrabban megfigyelt testrész a találkozások alkalmával. Aztán az egyik lexikonban azt olvastam, hogy az emberi testrészek közül a kezét említi legtöbbször a Biblia. Ki gondolta volna? Pedig, ha jobban belegondolunk, a kéznek igen nagy szerepe van emberi életünkben, mondhatni, egész életünket végigkísérik a kezek. A megszületett gyermeket édesanyja karjaiba fogja, s később is az anyai kéz simogatása biztosságot és nyugalmat ad a csecsemőnek. Milyen fontos a járnai tanuló gyermeknek, vagy éppen az óvodába, iskolába induló csemetének, hogy belekapaszkodhasson a szülő kezébe, s legalább ilyen fontosak azok a ráncos, munkától megkérgesedett nagyszülői kezek, amelyek imára kulcsolják a parányi ujjakat. Aztán felcseperedve elengedjük a szülőket, nagyszülőket kezét, s keressük a barátokat és a szerelmek kezét, majd kéz a kézben elindulunk a házasság útján azzal, akiben megtaláltuk a hozzánk illő társat. Egész életünkben kezekbe kapaszkodunk, s kezeket engedünk el, míg végül szereteteink a mi kezünket is el kell hogy engedjék végleg. Talán már sok kezét kellett neked is elengedned, s még bizonyára fogsz is, mert aki elindul az ösvényen, melyről nincs visszatérés, azt csak a sírig kísérhetjük el, tovább mi nem mehetünk vele.

Azonban azt sem szabad elfelejtenünk, hogy van egy kéz, mely bölcsőtől a koporsóig elkísér, és még annál is tovább. Van egy kéz, mely mindig ott van, hogy megragadhassuk, mikor épp kicsúszik lábunk alól a talaj. Ez a kéz az Isten keze. Milyen ez a kéz? Sok drága kéz erőtlenné válik életünk során, s elhagy bennünket, de erről a kézről azt mondja az ige: „Avagy megrövidült-e az Úrnak keze? (más fordításban Hát erőtlenn-e az Úr keze?) Majd meglátod: beteljesedik-e néked az én beszédem vagy nem?” (4Móz 11,23) E kéznek állandó az ereje, állandó a jelenléte életünkben, sőt azon túl is vezetni tud.

ÉLETER AD

Jeremiás prófétát elküldi Isten a fazekasmesterhez, ott ad neki tanítást. Ahogy a fazekas keze alatt alakul az agyag, úgy formálódik Isten keze alatt Izráel háza: „Hiszen olyanok vagytok a kezemben, Izráel háza, mint az agyag a fazekas kezében” (Jer 18,6b). Ebben a képben benne van Isten kezének egyik tulajdonsága: teremtő, életet adó kéz. Magunk előtt látjuk a fazekas képében, ahogy az Isten

jó kedvében örömmel formálja kezei között ezt a világot, s mindent, mi benne van, türelemmel és apró részletességgel kimunkál. Ahogy Jób mondja: „Ki ne tudná mindezekről, hogy az Úr keze alkotta őket? (más fordításban Ki az, ki mindebből ne tudná meglátni, hogy az Isten keze teremtett mindent?) Az ő kezében van minden élőlény élete és minden ember lelke” (Jób 12,9–10). Vagy ahogy a zsoltáros vallja, hogy a mindenség Isten kezének műve: „Úrrá tetted kezéd alkotásain” (Zsolt 8,7a), Isten keze teremtő kéz.

GONDOT VISEL

S bár Madách óta bennünk van a gondolat: „Be van fejezve a nagy mű, igen. A gép forog, az alkotó pihen. Év-millióig eljár tengelyén, Míg egy kerékfogát újítani kell”, a Biblia egészen más képet tár elénk az Isten kezéről. Nemcsak teremtő kéz, hanem gondviselő kéz is. A zsoltáros ezt így fogalmazza meg: „Milyen nagy alkotásaidnak száma, Uram! Valamennyit bölcsen alkottad, tele van a föld teremtményeiddel” (Zsolt 104,24). Pál apostol pedig felteszi a kérdést: Mi az, amit nem Istentől kaptál? Tulajdonképpen mindent Ő adott, nincs mivel dicsekedj. Erről a gondviselő munkáról Jézus azt is elárulja, hogy minden ember számára adatik: „ő felhozta napját gonoszokra és jókra, és esőt ad igazaknak és hamisaknak” (Mt 5,45). Azaz e földi létben Isten gondviselő keze ott van annak életében is, aki azt mondja, hogy nincs Isten. Sokszor halljuk: „Isten háta mögötti hely, Isten háta mögött vagyok. Fogalmunk sincs róla milyen az, mert itt Isten gondviselése alatt élünk mindnyájan! Szóval a Szentírás világosan és tisztán tanítja, hogy nem úgy vagyunk Istennel, mint az óra az órásmesterrel, hogy mikor megalkotta, felteszi azt a polcra vagy felakasztja a falra, hadd járjon, ketyegjen, hanem Isten úgy, mint menyeyi Atya,

szüntelen figyelmével és kezének gondviselésével kíséri életünk minden lépését.

RAJTAM, VAGY ALATTAM?

Egyiptom főemberei a csapásokat látva így szólunk a fáraónak: Isten ujjá ez rajtunk! (2Móz 8,19) Amikor a filiszteusok elrabolják a frigyládát, s beviszik Dágón templomába, fekélyek és pusztulás éri őket, bálványuk pedig összetörik, ekkor így szólunk a városvezetők: Isten keze nehezedett ránk, küldjük vissza a ládát (1Sám 5,1–12). Ha Isten keze, sőt akár csak egy ujjá az emberre nehezedik, akkor égig hat a jajkiáltás, csapás csapás után következik. Lehet Isten ujjá alatt lenni, de jaj akkor nekem. Csiha Kálmán néhai püspök úr kátémagyarázatában nagyon találó az a kép, hogy úgy vagyunk mi Istennel, mint a hangya az emberrel. Gondolj bele, ha ott futkároz egy hangya az ételed körül, mit teszel? Rányomod az ujjad, s neki már is vége. Isten csak ránk teszi ujját, s mi máris visítunk, jajveszékélünk. Tovább görgetve a gondolatot, ha egy ujjá alatt kilapulunk, mi lesz majd az ítéletkor? Isten rettenetesen haragszik mind a velünk született, mind az elkövetett bűnök miatt (HK 10), s az utolsó ítéletkor, ha Krisztus nélkül állsz színe elé, akkor te kapod az atyai jókora pofont. Mi lesz akkor veled?

Van azonban egy másik lehetőség is. Isten kezében, tenyerében lenni: „Íme, a tenyerembe véstelek be, szüntelenül előttem vannak falaid” (Ézs 49,16). Tenyerembe véstelek be, s ez nekünk, krisztusi népnek előhozta a Golgotát, hol Jézus felszegeztetett miérettünk, mi pedig az Ő sebei által gyógyultunk meg. Isten ujjá alatt lenni ítélet, Isten tenyerében lenni kegyelem és szabadulás.

Ezeket látva egyetlen kérdés maradt megválaszolatlan: te hol szeretnél lenni: Isten ujjá alatt, vagy Isten tenyerén?

Kiment a magvető vetni...

Nem tudom, más hogy van vele, nekem a legtöbb példázat üzenete úgy válik élménnyé, ha átélem. Igazából az összes példázat közül, amit olvastam, tanultam, alkalomadtán magyaráztam is, én igazán azokat értettem meg, amik megtörténtek velem. Legyen az a tékozló fiúról szóló, vagy épp a szeretetét tékozló apáé – esete válogatja, mikor melyiket éled át –, vagy az, amiről most szó lesz, a magvető példázata.

Még a járvány előtt, mikor a helyi iskolában helyettesítettem a vallásnart, az egyik osztállyal épp az imahétre készültünk ezzel a példázattal. Árnyjátékként szerettük volna előadni. Aztán jött az a bizonyos március, és az egészből nem lett semmi. Szép emlék csupán, és egy jó ötlet.

Történt egyik nap, hogy kimentem vetni. És ez most olyan igazi, nem példázat, hanem szó szerinti magvetés. Készen állt a talaj, lucernát akartam vetni bele, de zabbal vegyessen, hogy míg a lucerna megnő és megerősödik, a zab tartsa az árnyékot. Megvolt a terv, a tapasztalat, megvettem a vetőmagot is, és kimentem vetni a zabot. Hogy a vetőgép, amikor már a lucernát veti, tudja beleforgatni a talajba a zabot is.

Nem tudom, kedves olvasó, vetettél-e már kézzel magot. Nem olyan veteményezőst, répát, petrezselymet vagy bármi ilyen kis mennyiségben vetendő magot, hanem olyat, amit szórni kellene. Mert azon túl, hogy megvan a technikája annak, hogyan szórd, sok mindenre kell még figyelni.

A SZÉLJÁRÁS

Az első, ami szembetűnt, és az nincs ott a példázatban konkrétan, a széljárás. Fújt a szél. Lehet, jobb lett volna megvárni egy olyan napot, amikor majd nem fúj, de nem volt idő. Vetni kellett. Ott és akkor. És amikor hátulról fújt a szél, nagyon szépen terítette a magot. Azon túl, hogy a helyes kéztartással szórtam, kívülről befelé, a szél felkapta a zabot, és nagyon szépen vitte. Nem messze, csak épp addig, ameddig kellett. De mikor megfordultam? Akkor szembe fújt a szél, és a mag nem jutott olyan messze. Ez volt az első élmény, amire eddig nem figyeltem fel.

És eszembe jutott, hogy kiment a magvető vetni. Kimegyünk napról napra, és nemcsak lelkészként, a gyülekezet életébe vetjük el az ige-magokat, de a saját életünkbe hullajtott magok is magvetés. Amikor reggel ígét olvasol, amikor igehirdetést hallgatsz, amikor napközben megéled az adott üzenetet, akkor mindig másfelől fúj a szél. Lehet, a hátad mögül érkezik, és szépen elteríti az életedben az ígét. Úgy látod, hogy jut belőle mindenrovára.

Amikor te vagy a magvető, a másik életének a magvetője, olyan jó azt látni, hogy szépen elterül a mag, mindenrovára jut, ahová szeretnéd, hogy eljusson. De amikor szemből fúj a szél, nem jut olyan messze. Te távolabb szeretnéd eljuttatni, de minden ellened dolgozik. Talán bele is keseredsz néha: hát csak ilyen közelre, épp csak elélem jut abból a magból? Ám figyelj másként erre! Ahová hull, oda koncentráltan érkezik! Amikor szemből fúj a szél, amikor talán olyan orkán érkezik, hogy az a templomajtókat is becsapja, akkor a bent lévők életébe koncentráltan hull az ige.

Talán a példázatbeli magvető is a széllal küszködött. Nincs ott a jézusi példázatban, de az akkori ember, aki még így vetette a magot, tudta, mire kell figyelnie. És ha az üzenetre gondolsz, amit a Mester kibont, hogy a mag az maga az ige, lásd azt is: hány áramlat kísérte akár a jézusi szolgálatot is! A testvérek, a család, az írástudók, a farizeusok, mind-mind másfelől fújták a hulló ige-magvakat. De mindig célba értek! Mert isteni erő indította útjára őket. Csak ebben bízhatunk ma is!

A MUNKATÁRSÁK SZEREPE

Aztán az is eszembe jutott, hogy egy hét évvel ezelőtti magvetésben meg ebben a mostaniban több hasonlóság van. Az egyik, amit itt

kiemelnék, a gyülekezeti tagok szerepe. Mert amikor először vettem így vegyesen lucernát zabbal, nem én találtam ki. Javasolták. Az akkori gyülekezeti gondnok, aki előkészítette a talajt, meg azok, akik mind jobban értettek ehhez, mint én, ők mondták, hogy így kell. És tényleg bevált! A zab lekaszállását kicsit később hagytam akkor, beszemzett, learattuk, volt zabom. Következő tavasszal pedig gyönyörű volt a lucerna. (Azt én már nem láttam, időközben más gyülekezetbe kerültünk, de elmondták.) Most is ugyanaz a felállás: főgondnok szánt, eldolgozza a földet, én pedig vetek. Szabad így értelmezni a példázatot? Azt hiszem, adott esetben lehet ezt így is aktualizálni. Közös munka, összedolgozás, egymás számára talaj előkészítése és a magvetés. Nem egyemberes feladat. Áldott az Úr, hogy nemcsak aratókat, de szántókat és vetőket is beállít a munkába! A kertben, meg a lelkekben is. Légy hálás, ha ilyen csapatban szolgálhatsz!

LELKI MAGVETÉS

Hogy a lelki magvetésben más is helyet kaphat, nem csak a lelkész? Ez már nem kérdés, hanem egyértelmű kijelentés kellene legyen. Mert a gyülekezeti tagok jelenléte, munkája, kétkezi szolgálata, akár munka, akár imádság által, az mind-mind magvetés. Azáltal, hogy az igehirdetést eljuttatod olyanokhoz, akik valamiért nem jönnek, az, hogy együtt imádkozol a betegekkel, az, hogy megszólítod a családot, hogy ideje lenne egy kicsit leállni, és Isten előtt is elcsendesedni, az mind magvetés. Az, hogy a tanítványságodat megéled a gyülekezet tagjai előtt, a családot előtt, a munkahelyeden, az mind csendes magvetés. És ott mindig zöldülni fog a vetés! El sem hiszed talán, mennyire örülünk mi, lelkészek annak, ha kezdeményezel! Ha elhozol egy kifestőt, és leteszed a templomban, hogy az érkező kisgyermek azzal foglalják le magukat istentisztelet alatt. (Úgy is figyelnek, ha színeznék közben, és lehet, többet jegyeznek meg, mint a felnőttek! Meglepő, amikor ők figyelmeztetnek!) És ez csak egy példa arra, mit tehetsz a közösségedért, ami magvetés. És még mi mindent megtehetsz a két keziddel, amivel Istenre mutatsz és Istenhez vezetsz! Hidd el, amit teszel, az sokszor igehirdetés!

Pár napja kimentem a kertbe. Meglepett, mennyire zöld az a rész, ahol vetettünk! Ha közel mész, persze látszik, hol erősebb, hol gyengébb a vetés. De távolról zöld. És majd megerősödik az is, ahol most még gyérebb. Mert magától nő a vetés. Neked és nekem csak annyi a dolgunk, hogy szántunk, vessünk, arassunk, a növekedést pedig megadja az Úr!

Kovács Emil Lajos: „Mindig a jelent festem”

A nagybányai iskola olyan számára, mint az anyanyelv, vallja Kovács Emil Lajos festőművész, református presbiter, aki szerint az új utak is csak saját utak lehetnek, bármit is sugall a korszellem.

– Már a gyermekkori, családi környezet is arra predesztinálta, hogy a festészetre fókuszáljon az érdeklődése, vagy azért nem volt ennyire egyenes az út a Szatmárnémeti Művészeti Iskola festészeti szakáig?

– Nem. Nem volt a családban képzőművész; nem volt hagyománya a festészetnek. Otthon csak fényképek és gobelinek voltak a falon. Festményeket barátaimnál láttam, akiknek szülei gyűjtők voltak. Meg hát a múzeumban, ahová kellő áhítattal és megilletődéssel léptem be, édesanyám által. Ő íratott be a művészeti iskolába is, tizenöt éves koromban, látva érdeklődésem és első próbálkozásaim. Itt aztán nyolc évet töltöttem festészeti szakon, szobrászaton, végül kirakatrendezésen. Egyszerűen mindent elvégeztem, amit ez az iskola adhatott képzőművészetből.

– Több méltatója is a nagybányai tájképfestészet folytatójaként, újjáteremtőjeként említi. Egy nyilatkozatában mondta: ma is „szentföldnek” tartja Nagybányát és környékét, idővel azonban új utakat keresett és talált, de mégsem távolodott el a nagybányai hagyományoktól, Nagybánya szellemiségétől. Ez a találkozás egy életre szól?

– A nagybányai iskola, ami nem stílust jelent, hanem szellemiséget, életszemléletet, olyan számomra, mint az anyanyelv; más nyelveken is lehet szólni, de ez marad az alap. Ide jártam főiskolára is, festészetre, de a szellemisége ott van Nagybányán, mindenütt. Vannak új utak, de a régié is járhatók még.

Mindig a jelent festem, bár ez annyira gyorsan változik, hogy hamar múlttá lesz. Az fontos, hogy a közlendő ne vesszen el a formában.

– Hosszú ideje van már a pályán, számos kiállítással a háta mögött. Tapasztalata szerint egy művésznak is szüksége van rá, hogy időnként megújuljon, új utakat próbáljon ki, elrugaszkodjon a jól ismert alapoktól?

– Természetesen nem válhat rutinná a manír (sajátos művészi vonás egy műben, műfajban, előadásban, mint az előadó- vagy alkotóművészre jellemző egyedi minőségi jegy – a szerző megj.), mert az már kézművességgé tenné, azonban csak annyira szabad eltávolodni, hogy a művész őszinte maradjon és megőrizze személyességét az alkotásban. Különbség van az utánozó és a követő között! Az új utak is csak saját utak lehetnek, bármit is sugall a korszellem.

– Egyik méltatója szerint képei a meghittség és az otthon harmóniaáramait sugározzák. S valóban, az Ön festményeit nézve az ember úgy érzi, hazatért. Egyik albumában így vall erről: „Abban hiszek, hogy a művésznak kötődnie kell ahhoz a helyhez, ahová született. Csak abból a pozícióból tud őszintén szólni – bármiről is legyen szó –, amiben otthon van.” Idegenben nem lenne jó festő Kovács Emil Lajos?

– Az idegenség nem feltétlenül rossz. Sokszor egzotikum az, ami nem a megszokott. Persze, otthon kell valahol. Van, ami egyetemes és örök érvényű. Nem születtek képzőművészeti stílusok a Kárpát-medencében, de honosítani sikerült valamennyit. Ha valami jó, az nem maradhat meg határokon

belül. Ha csak itt lenne érvényes, nem lenne jogosultsága a külföldi kiállításoknak.

– Egy másik gondolatába kapaszkodom: „A művészetben és az istenhittben van minden szabadságom. Minden egyéb igyekszik megkötözni.” Visszatekintve hogyan látja, mit nyert az élete, a művészete a hittől, a szívet betöltő isteni szeretettől?

– A hűség a szabadságnak az a formája, amivel „magamat megkötöm”. A gondolkodás tisztasága a hit. A látás bölcsessége. Egyetlen Valóság van – a többi relatív, változó, bizonytalanság. A művészet tárgyiasítja ezt.

– Pár éve jelent meg Hajnal Éva Festményversek című kötete, melynek verseit az Ön festményei ihlették. Milyen érzés volt versekben „viszontlátni” a saját alkotásait?

– Hajnal Éva pécsi költő a lényegét látta meg alkotásaimnak. Nem illusztrációként választotta, hanem kiegészítette képeim világát, ezért nagyon jó érzés ezeket a verseket olvasni. Nem ő az egyetlen, aki irodalomba vitte festményeimet; ez örömdetes, mert a művészeti ágazatok gyakran kiegészítik egymást.

– Milyen tölteket nyújtanak az alkotótáborok, az alkotótársakkal együtt töltött minőségi idő? Vagy amikor a szűkebb pátriájából kilépve meg sem áll a görög hegyekig, a mediterrán partokig, Montenegró hegyei, illetve a horvát Adria műemlékei között talál témára?

– Az alkotótáborok az én továbbképzéseim. Évente több is van. Némelyiket én szervezem, máshol meghívottként vagyok jelen. A mediterrán táborainkban is azt keressük, ami hozzánk áll közel, vagy talán bennünk van, magunkkal hurcoljuk.

– Művészetterapeutaként a szatmári kórház pszichiátriai osztályának betegeivel és autista gyermekekkel is foglalkozott. A művészet milyen hatást tud nyújtani ebben a környezetben?

– A művészet olyan formanyelv, amely időtől és tértől is független lehet, ezért áttör ezeken, és kapcsolatot teremt olyanok között is, akik szokványos módon nem tudnának kommunikálni. Ezért nagy élmény volt számomra is.

– Hol született eddig a legtöbb festménye, ahol már-már minden követ ismer, de mégis úgy érzi, még mindig nem festett meg mindent a lehetőségek tárházából?

– Egyértelműen Felsőbányán. Közel húsz éve festem, de még mindig van mondanivalója számomra.

– Hogyan választ témát? A precíz tudatosság vagy inkább a fellobbanó spontaneitás jellemző Önre?

– Is-is. Legtöbbször kész témához keresek motívumot és motivációt, de van úgy, hogy a téma talál meg engem. Nem mindig lehet ezt szétválasztani.

– Volt-e olyan időszak az életében, amikor huzamosabb ideig nem tudott dolgozni? Hogyan élte meg?

– Ha akadályoztatva voltam, akkor türelmetlenül, ha ihletettség hiányzott, akkor készülve. Általában nem tartott sokáig.

– Ha egy művészetpártoló olvasó szeretne minél több Kovács Emil Lajos-festményt látni, hol teheti ezt meg? Az időszakos kiállításai mellett vannak állandó tárlatai is?

– A szatmári Németi templom gyülekezeti termében van egy „elhúzódó” kiállítás, de szívesen teszek eleget meghívásoknak, ahová csak lehet.

– Vannak olyan témák az életében, amelyekre már többször azt mondta: ezt még nem... amelyeket folyamatosan tol előre a jövőben, mert valamiért tart tőlük?

– Vannak megkezdett képeim, de nem azért, mert tartok tőlük, csak még nem volt alkalmam befejezni őket. Folyamatosan készülök, hogy azok a témák, amelyek engem találnak meg, ne találjanak felkészületlenül. Terveim mindig vannak. „Ha az Úr akarja és élünk,” megvalósulhatnak.

FÁBIÁN TIBOR

KOVÁCS EMIL LAJOS erdélyi festő. 1967-ben született Szatmárnémetiben, majd itt is végezte el a Művészeti Iskolát előbb festészet, majd kirakatrendezés, végül szobrászat szakon. 1987-től a Szatmári Alkotóház tagja, 2001 és 2009 között ennek elnöke volt. Közben Bukarestben Dekoratórképző Szakiskolát végzett 1988-ban. A Szatmári Északi Színház díszletfestőjeként dolgozott 1995 és 2012 között (ezalatt kb. 200 előadás díszletkészítésében működött közre magyar, román és báb tagozaton), majd művészetterapeuta a szatmári kórház pszichiátriai osztályán, és autista gyermekekkel is foglalkozik. 2011-ben a Nagybányai Képzőművészeti Főiskolán végzett festészet szakon. Több alkotótábor művészeti vezetője. Idehaza és külföldön számos önálló és közös kiállításon mutatta be munkáit. Főleg olajfestékekkel dolgozik, de nem idegen tőle az akvarell, tus, pasztell és az akril technika sem. Gazdag, változatos témákban alkot. A természet rendszerint visszaköszön képein, a realizmus elemeinek használatával, vagy az impresszionizmus, a pillanatnyi benyomás gyors és eleven megragadásával.

(Festőállvánnyal Máramarosban; Szatmár.ro)

A Váradi Biblia széljegyzetei

A Lorántffy Zsuzsanna Református Egyházi Központ adott helyet annak a rendezvénynek, amely a Királyhágómelléki Református Egyházkerület szervezésében a Festum Varadinum eseményei között szerepelt. A mintegy 360 éve kiadott Váradi Bibliára kívánták irányítani a figyelmet, nem az újbóli megjelentetéssel, hanem egy háromkötetes művel, amely az érdeklődőket emlékeztetheti – kivált a Szentírás esetében – a fordítás feladatának nagyságára, bonyolultságára.

A rendezvényt Dénes István Lukács püspök-helyettes nyitotta meg a szép számmal egybegyűlt közönség köszöntésével, és a kiadványok jelenlévő készítőinek bemutatásával. Dr. Pálfi József a PKE rektora, e kötetek szerkesztőjeként elsősorban az eredeti munka, vagyis a Váradi Biblia létrejöttének körülményeit világította meg. – Ha visszatekintünk a 17. század első harmadára, elcsodálkozhatunk, hogy a történelmi helyzet, az akkori szétszakítottág ellenére, Várad szellemi téren felívelő szakaszát élte, itt működött ugyanis az ország egyik legerősebb felsőoktatási intézménye. Ámbár tényleges egyetemről nem beszélhetünk, hiszen ez idő tájt nem létezett sem Erdélyben, sem a Partiumban, a kollégium a legmagasabb tudásközpontot képviselte; ide gyűltek a külföldet is megjárt, ottani tanulmányokkal, műveltséggel töltekezett teológusok; s ez a tény képezte alapját annak a szellemi műhelynek, amelyből – a Károli-Biblia egyes szövegrészeinek újragondolásával, széljegyzetekkel ellátva, Köleséri Sámuel és segítőinek munkássága nyomán – a Váradinak nevezett Biblia kikerült. Mindehhez járult még az a körülmény, hogy ebben az időben itt működött korszerűnek számító nyomdáját Szenci Kertész Ábrahám, aki még helyben elkezdte a magyar nyelvű Biblia újabb, javított változatának kiadását. A történelem azonban közbeszólt: a város törökök általi megszállása miatt (1660), a megkezdett munkát – furcsa mód, az Ószövetség részeit – Kolozsváron kellett befejezni (1661). Szóba került még ezen lelkiismeretesen végzett fordítói, értelmezői munka máig ihletet adó ténye, mely szerint az igehirdetésnek – ha más nyelvű is – mindig el kell érnie, lélekben megérintenie hallgatóit. Nagyrészt e gondolatra alapozva – a Váradi Biblia 360. és a Királyhágómelléki Református Egyházkerület 100. évfordulójára időzítve (2021) – konferenciát szervez-

tek, s ennek hozadéka az a tanulmánykötet, amelyről a későbbiekben dr. N. Császi Ildikó beszélt.

Dr. Balázs Géza nyelvész a különböző bibliafordítások, újragondolások jelentőségére mutatott rá a magyar nyelv fennmaradásának, további fejlődésének szempontjából.

Nyilván e sorba illeszthető a Váradi Biblia is, de ennek kapcsán többet beszélnek a Vizsolyban kiadott Bibliáról, mint olyan műről, amely fogalomkészségét, szóhasználatát a néptől vette át, s így a modern magyar irodalmi nyelv kiindulópontjának tekinthető. Dr. Magyarai Sára a Váradi Biblia széljegyzeteinek értékéről beszélt: rámutatnak, hogyan is ment végbe akkoriban a fordítás, milyen nyelvi megfontolások, értelmezési gondok merültek fel egy-egy ígerész kapcsán, hiszen a jelentéseket át kellett ültetni – sok esetben a kulturális különbségeket is áthidalva – egyik nyelvből a másikba. Ezt követően N. Császi Ildikó ismertette a tanulmánykötet tartalmát: a Váradi Bibliával foglalkozó íráson kívül, az olvasó megismerkedhet a történelmi háttérrel, valamint kiemelendők az egyház és nyelvpolitika témakörében született értekezések; ezek tartalmazzák a mára, sőt, a jövőre ható legfontosabb gondolatokat, hogyan viszonyuljon az egyház a politikához, hogyan alakítható az igehirdetés egy egyre inkább kétnyelvűvé váló közegben. Végezetül Horváth István a Partium Kiadó tördelészerkesztője számolt be az igényes kivitelű könyvek készítéséről, a megvalósíthatóság érdekében tett engedményről: a mostani kiadás a Váradi Bibliának csak azon ígerészeit tartalmazza, amelyekhez magyarító széljegyzet tartozik. Mindhárom kötet a Partium Kiadó és a Királyhágómelléki Református Egyházkerület gondozásában jelent meg, és a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. támogatta.

KISS FERENC ZSOLT

„NÉMELY NEHEZEB,
ÉS HOMÁLYOSSAB
FORDÍTÁSÚ SZ. IRÁSBELI
LOCUSOKNAK ÉRTELMESEN
MAGYARÁZATIVAL”

A VÁRADI BIBLIA
ŐSZÖVETSEGI
SZÉLJEGYZETEI

A 360 ÉVES
VÁRADI BIBLIA

A VÁRADI BIBLIA
TÖRTÉNETE, HATÁSA

„NÉMELY NEHEZEB,
ÉS HOMÁLYOSSAB
FORDÍTÁSÚ SZ. IRÁSBELI
LOCUSOKNAK ÉRTELMESEN
MAGYARÁZATIVAL”

A VÁRADI BIBLIA
ŐSZÖVETSEGI
SZÉLJEGYZETEI

Az érintés Isten áldott eszköze

Az érzéseket sokféleképpen ki lehet fejezni, akár a negatívakat, akár a pozitívakat. Elmondhatjuk szóban, egyértelműen, sejtelmesen, csupán arckifejezésekkel, akár gesztusokkal, ajándékokkal, viszont érintésekkel, simogatással, öleléssel is. Az érzések kifejezésének mindegyike fontos, hétköznapijainkban bizonyosan használjuk is őket attól függően, hogy milyen típusúak vagyunk, de most a testi érintésekkel fogunk foglalkozni, erről fogunk, reménység szerint, együtt gondolkodni.

Az Isten mindannyiunknak adott kezet. Nem mondtam ezzel nagy dolgot, de gondolkunk csak bele, mi mindent meg tudunk tenni a kezünkkel. Imára kulcsolva az Úr elé vihetjük szereteteinket. Felemelve, lehet integetni vele valakinek, de mutatójunkkal akár figyelmeztetni vagy fenyegetni is tudunk. Meg tudjuk tapsolni, ami tetszik, de ökölbe is tudjuk szorítani kezünket, ha dühöseket vagyunk. Meg tudjuk paskolni viccesen a gyermek fenekét, de ütni is lehet vele haragunkban vagy tehetetlenségünkben. Meg tudjuk fogni vele valakinek a kezét, és simogatni is képesek vagyunk, szeretetből. Karjainkkal ölelni is tudunk, magunkhoz szorítani, aki lelkünknek kedves. De eltaszítani is képesek vagyunk azt, akitől távolságot szeretnénk tartani. Puszt küldhetünk a kezünkkel, de akár legyinthetünk is, kifejezve nemtetszésünket. Szerintem felsorolhatatlan az elvégezhető mozdulatok sokasága, de ugyanúgy az érzelmek is, amelyeket ki tudunk fejezni a kezünkkel és karunkkal.

Életkortól függetlenül, az érintés az egyik legjobb dolog, ami történhet velünk, már akkor is, ha csak a testünkre gyakorolt hatásait vesszük figyelembe. Bár az érintések gyakorisága erősen függ a partnertől, az adott szituációtól, sőt, a kultúrától is, általánosságban elmondható, hogy számos előnnyel bír a testi és lelki egészségünkre nézve. Az érintés, a bőrben található, nyomásra érzékeny receptorok stimulációja csökkenti a stressz által kiváltott hormonok termelődését a szervezetünkben. Ezzel egy időben pedig oxitocint („kötődési” hormont) szabadít fel, ami erősíti a bizalom és a biztonság érzését.

AZ ÉRINTÉS A GYERMEKNEVELÉSSEN

Már a huszadik század közepe óta tudjuk, hogy a testi kontaktus hiányába akkor is behalhatnak a csecsemők, ha amúgy a fizikai szükségleteik ki vannak elégítve. Társadalmunkban mégis az az egyik legfőbb nevelési cél, hogy a gyerek idejekorán váljon le az anyjáról.

„Az anya, aki élete első hat hónapjában nem veszi ölbe a gyermekét, éppen olyan

megbocsáthatatlan bűnt követ el, mintha éheztené” – vallotta Ranschburg Jenő. Edig a felismerésig azonban rögs út vezetett a huszadik században.

Bő száz évvel ezelőtt minden korábnál ridegebb gyermeknevelési elvek jöttek divatba: az anyáknak azt javasolták, hogy az alapvető gondozási folyamatok kivételével ne érintsék meg a gyermekeiket, ne vegyék ölbe, ne ringassák őket, és kerüljék a puszilgatást. A század közepén az elméleten repedések kezdtek jelentkezni, de addigra már olyan jól sikerült a gondolat magvainak elvetése, hogy máig a szülők elsődleges nevelési céljai között találjuk a gyerek minél előbbi leválasztását.

A fiatal anyák között ma is büszke az, akinek a gyereke jól elvan magában: ha leteszik, ott marad, elbabrál a zenélő játékkal, és egy gyors puszi után elalszik egyedül a szobájában, mint egy kisangyal. Miközben valóban léteznek gyerekek, akik alkatilag ilyen típusok, sok szülő óhajtja ezt az állapotot szoktatással elérni.

Máig a leggyakoribb tanácsok között van, hogy „Ne ringasd, mert hozzászokik”. Vagy ha a nagyszülő besegít a gyereknevelésbe, az anyuka kéri meg, hogy ne szoktassa ölbe, ne vegye fel túl sokszor, mert miután a nagy elmegy, az anyának ez kellemetlenséget okoz. Fájdalmasan sok gyerek él úgy, hogy 3-5 éves korára szinte teljesen kikopik az életéből a szülői érintés. Pedig ennek nagyon nem így kellene lennie.

Virginia Satir amerikai pszichológus azt mondta, napi négy ölelésre van szükségünk a túléléshez, nyolcra a szinten tartáshoz, és tizenkettőre a gyarapodáshoz. Felnőttek esetében ez nagyjából másfél óránként egy ölelés az ébrenléti időben. Gyerekeknél – tekintve, hogy több időt töltenek alvással – még sűrűbb időközönként.

Az érintés hiánya meg is ölhet. A második világháború után elhagyott gyerekekkel lettek tele az árvaházak. Ezek az intézmények a lehetőség szerinti legmagasabb szakmai színvonalon és higiéniai körülmények között működtek, a bennük élő gyerekek mégsem fejlődtek megfelelően, és sokan közülük nem érték meg az első születésnapjukat sem. A szakemberek számára ekkor kezdett derengeni, hogy a hiba a testi kontaktus hiányában keresendő: hiába a megfelelő ellátás, ha a baba nem kap érintésben is kifejezett szeretetet, nem fejlődik. Talán meg is hal.

Mindezt megerősítették Harry Harlow majomkísérletei is. Harlow először újszülött rhesus majmokat szerzett be a megfigyeléséhez, s a könnyebb kezelhetőség érdekében „óvodaszerű” körülmények között, az anyjuktól elválasztva tartotta őket. Észrevette, hogy az így felnőtt majmok szülővé válva nem voltak képesek normális kapcsolatot kialakítani a saját utódaikkal.

Másik kísérletében szintén elválasztotta anyjuktól a kismajmokat, a ketrecükbe pedig két anyapótló bábút helyezett: egy drótból készültet, amelyre tejjel teli cumisüveget erősített, és egy szőrből készültet enivaló nélkül. A kismajmokat nem érdekelte a drótanya, inkább mind a szőrányába kapaszkodtak, annak ellenére, hogy így éhesek maradtak.

A kísérletek etikus volta mai eszünkkel erősen megkérdőjelezhető, a maguk idejében mégis hiánypótlók voltak, mert először mutattak rá a korai anya-gyermek testi kapcsolat szükségességére.

Az ölelés minden életkorban kell. Megvéd a bajtól, és megvédi a gyereket önmagától. Elkapjuk a kicsit, ha az úttest felé rohan, és lefogjuk a kezét, ha éppen magára borítaná a forró levest. Az ölünkbe ültetjük, ha

a kapcsolatok ápolásában

sír, és nagyon sokáig engedjük, hogy hozzánk bújjon elalvás előtt. Ma már babahordozó kendők is divatba jöttek, melyek azt a célt szolgálják, hogy a gyermek minél nagyobb felületen és minél több ideig érintkezzen az anya testével. Abban is segít, hogy ne csupán megérintve legyen, hanem folyamatosan az anya ölelő karjaiban is, hallja a szívverését, minél inkább imitálva a korábbi magzati, biztonságos közeget.

Ahogy nő a gyerek, úgy válik a szülői érintés egyre inkább kínossá a kortársak előtt. Az alsó tagozatos már nagyon gyakran nem ad pusztát az iskola kapujában, az utcán pedig körülnéz, látja-e valaki, és csak utána csúsztatja félénken a kezét az anyjába.

Oththon viszont, ahol nem látja senki, mindent bepótol. Ha máskor nem, hát lámpaoltás után. A szülői érintés nélkülözhetetlen a túléléséhez. A gyarapodáshoz pedig – emlékszel? – napi tizenkettő kell.

Figyelembe véve, hogy egy-egy hétköznap milyen kevés időt töltünk egymás társaságában, néha úgy érezzük, legjobb lenne ilyenkor el sem engedni egymást.

SZERELMES ÉRINTÉS

Az érintés a párkapcsolatban a szeretet nyelve. A kézfogás, a csók, az ölelés, a szexuális érintkezés – mind-mind a szeretet kifejezésének eszközei. Ennek hiányában bizonytalankká válunk társunk szeretetét illetően. Ami a testünket érinti – minket érint: legbensőbb énünk elválaszthatatlan a testünktől. Aki távolságot tart tőlünk, az érzelmileg is távol tart magától.

A férfi-nő kapcsolatban különös fontosságú a testi érintés. Az érintés varázsa talán a szerelemben a legteljesebb. A párkapcsolatban a szeretetnyelv elsajátítása empátiát, nagy figyelmet és türelmet igényel. Van, akinek már az is sokat jelent, ha a párjával a kanapén összebújva nézi a tévét, van, aki hálás, ha a szobán áthaladva megérintik, és van, akinek minden elváláskor és viszontlátáskor szüksége van egy nagy ölelésre, csókra. Ha felismerjük, társunk szeretetnyelve milyen elvárásokból áll, hogy a testi érintés milyen megnyilvánulásai jelentik számára a kapcsolat megerősítését, akkor csak a képzeletünk szabhat határt szeretetünk kinyilvánításának. Persze nem hat minden érintés mindenkire egyformán. Van, ami jólesik, van, ami nem. E tekintetben a párunk a legjobb tanítónk, hiszen ő tudja legjobban, mit érzékel gyengédséggént, és mi az, ami kellemetlen számára.

Párkapcsolatban nagyon fontos feltérképezni a másik igényeit, de alakítani is azokat. Alapvetően nem mindenki egyformán „bújós”, nem mindenki tudja egyformán érin-

téssel kifejezni az érzéseit, de ennek lehetnek gyermekkorra visszavezethető okai. Nem biztos, hogy nem szereti az érintést, a gyakori ölelést, hanem előfordulhat, hogy nincs hozzászokva, ennél fogva meg kell tanítani neki. Az érintések hiányában felnőtt fiatal távolságtartóbb lehet, kevésbé igényelve a gyakori testi kontaktust, így őt nem kell egyszerűből letámadni, hanem ki kell várni, mire megérzi az érintés, ölelés energiáját és kibontakozik a párkapcsolatban. Aki gyermekkorában nem volt hozzászoktatva az érintésekhez, annak a kézfogása is lágy, érzelemmentes, ölelése ugyanúgy távolságtartó.

ÉRINTÉS IDŐS KORBAN

Miután fiatakként a párok családot alapítanak, érdemes odafigyelni a magukra maradt szülőkre, főleg azokra, akik özvegyek, ezért értelemszerűen egyedül élnek. Sajnos manapság a generációk nem élnek együtt, sőt a fiatalok egy része különösen az első önálló években külföldön szokott munkát keresni. Ha a szüleink közelében vagyunk, ne vonjuk

nak érdekében is, hogy betegségeket megelőzzünk vagy késleltessünk.

Ehhez kapcsolódóan érdemes megemlíteni, hogy egyes kutatások eredménye szerint a társas kapcsolatok ápolása, a szociálisan aktív élet is stimulálja az idegsejtek közötti kapcsolatok kialakulását. Azoknál, akik szegényes szociális életet folytatnak, nagyobb eséllyel alakul ki demencia, mint a társas kapcsolataikat jobban ápoló társaiknál. Érdemes tehát idős korban is minél gyakrabban barátokkal találkozni, moziba, színházba, templomba járni, esetleg önkénteskedni. A szociális kapcsolatok jótékony hatását sokan a kognitív tartalékok ápolásával hozzák összefüggésbe, s ezt az összefüggést neuropatológiai vizsgálatok eredményei is igazolják.

AZ ÉRINTÉS HIÁNYA

Nem meglepő, hogy az érintés hiánya vagy megvonása számos negatív következménnyel is járhat. Kisgyermekes esetében az érintés megvonását olyan negatív állapotokkal hozták összefüggésbe, mint az alvásproblémák, a fokozott agresszió, a viselkedésproblémák, a tanulási nehézségek vagy az iskolai teljesítményromlás.

Felnőttek körében a fizikai érintés hiánya olyan negatív mentális állapotok megjelenésével is összefüggésbe hozható, mint a fokozott szorongás, a depresszió vagy akár az immunrendszer csökkent funkcionalitása. Az érintésmegvonás továbbá elmélyítheti a szociális kirekesztettség vagy a magányosság érzését, és negatívan befolyásolhatja az általános fizikai és mentális jóllétet.

Az érintésdepriváció szintén létező fogalom, amely a koronavírus-világjárvány betörésével még inkább új értelmet nyert. A karanténidőszakok során esetlegesen elszenvedett interperszonális fizikai érintkezés hiánya sok esetben növelte a magány és az elszigeteltség érzését.

Az érintés tehát általános jóllétünk szempontjából kiemelkedő fontosságú. A fizikai érintés szerepe, különösen a közeli vagy intim kapcsolatainkat, azok minőségét és mélységét tekintve, kulcsfontosságú. Az érintéshez való viszonyulásunkat korai tapasztalataink jelentősen meghatározzák, de ez a viszonyulás – bizonyos esetekben és a megfelelő módszerekkel – későbbi életkorunk során alakítható vagy formálható.

meg tőlük sem a bátorító, szeretetteli, támogató érintést, öleléseket, de ha nem vagyunk a közelükben, biztassuk őket, hogy keressenek társaságot, barátokat, barátnőket, bibliakört, nőszövetséget, ahol társaságban lehetnek, és szeretetteli közeg veszi őket körül, nem a magány.

Sokáig nem értették, hogy miért van a legtöbb idős embernek kutyája vagy macskája. Pedig az okok egy része itt keresendő: a hiányzó emberi szeretetet és ölelést igiteknek pótolni vele.

Azzal, hogy nem engedjük beszűkülni idősödő szüleinket, sokat teszünk értük an-

Rendíthetetlenül REndít Ő

A REndítŐ ifjúsági alkalom már nemcsak regionális találkozó, hanem az egész egyházkerületre, sőt Erdélyre is kiterjedő konferenciává növekszik. 2021 nyarán a krasznai gyülekezet ifjúsága az Arad megyei Kladován táborozott, ahol sok fiatal élete változott meg az elmúlt évtizedek során. E táborban fogalmazódott meg az a vágy és szándék, hogy mindazt, amit Istentől kaptak a tábor napjaiban, másokkal is megosszák. Túlcsoportolt rajtuk Isten kegyelme és szeretete. Ennek gyümölcse a REndítŐ Ifjúsági Konferencia.

A kezdet nem bizonyult könnyűnek, ugyanis a járványügyi előírások miatt az őszi időponttól átkerült egy májusi napra az első találkozó. A krasznai ifjúság azonban, élén Vékony Roland Ádám lelkipásztornal, kitartott a találkozó mellett. 2022. május 7-én meglepő módon közel 350 fiatal gyűlt össze a krasznai templomban, s a résztvevők fele nem a Szilágyságból érkezett. A megszólító előadás, az azt követő kiscsoportos elmélyítés, a modern és igényes dicsőítő zene, a délutáni sokrétű és sokakat vonzó műhelyek, az esti koncert igazi lehetőséget nyújtottak a hitre jutásra és a lelki növekedésre az oda érkező fiatalok számára.

2023-ban már sokkal nagyobb lendülettel kezdődött el a REndítŐ Ifjúsági Konferencia szervezése, végig imádságos lelkülettel. A konferencia immár hivatalosan is bekerült a Királyhágómelléki Református Egyházkerület és az ezen belül működő Ifjúsági Szövetség, a KRISZ szárnyai alá. Az esemény meghirdetése kapcsán érzékelhető volt, hogy ez az ifjúsági szövetség alkalma ugyan, mégsem csak regionális találkozó, hanem az egész egyházkerületre, sőt Erdélyre is kiterjedő konferenciává növekszik.

Természetesen a krasznai gyülekezet vállalta idén is az oroszánrészt, a 90 tagú munkatársi ifi csapat, ezenfelül a presbiterek, nőszövetségi tagok egy emberként, szívvel-lélekkel készítettek elő a rendezvényt. Sokak legnagyobb csodálkozására közel 700-an jelentek meg május 6-án Krasznán. A találkozó a helyi református templomban kezdődött. A figyelemfelkeltő kis jelenetet követően, amelyet pár krasznai ifis mutatott be, Dénes Lukács István egyházkerületi főjegyző köszön-

tötte az ifjakat, bátorítva őket, hogy a *máságukat*, azaz krisztusi identitásukat bátran vállalják a mindennapokban.

„Ez más – éld át a kegyelem átformáló erejét” címmel Vékony Zsolt József egyházkerületi ifjúsági előadó, KRISZ-elnök tartott előadást. Ma kulcsszónak számít a más, az alternatív. Miközben arra törekszünk, hogy valami mást tegyünk, belülről mégsem változunk. Minden csak a felszínen valósul meg. Ha van egészen más, akkor az az Isten kell hogy legyen. Aki igazán találkozik ezzel az egészen más Istennel, az az ember egészen mássá lesz, ugyanis átéli a kegyelem átformáló erejét. Több szemléltető példa mellett az előadás csúcspontját a Zákus története (Lk 19,1–10) alapján megfogalmazott, döntésre sarkalló evangéliumi üzenetek képezték.

KISCOPORTOS BESZÉLGETÉSEK

Az előadás után kiscsoportos beszélgetésekben mélyítették el a résztvevők a hallottakat. A finom, töltött káposztás ebéd elköltése után különböző műhelymunkák következtek a krasznai iskola osztálytermeiben. Helyszűke miatt csupán felsorolni tudjuk ezeket; címük is jelzi a sokrétűséget és sokszínűséget: Háború és béke (Miklós Károly); Abortuszról (Jónás Norbert); Szólj be a papnak! (Rác Ervin); Miért van annyi szingli keresztyén? (Mike Pál); Ez fáj! – erőszak nő és férfi kapcsolatában (Sebestyén Erika); A mesterséges intelligencia és a hit viszonya (dr. Boda Szilárd); Tudomány és hit? (Szakács Zoltán); Más-e az Ószövetség Istene? (Magyar Norbert); Hit és nőiesség (Gál Lídia Hajnal és Juhos Remény); Láthatatlan színház (2021-2022-ben végzett mkt-s fiatalok); Imasátor (KRISZBI); Összeesküvés-elmélet vs. realitás

(Tolnai János); Biblia-kvíz (2022-2023-ban végzett mkt-s fiatalok); Függőségeink (Bogya Árpád).

A templomkertben állandó könyvsátor és teaház működött, sőt még fagyaltot is lehetett kapni. A záró istentiszteleten Nagy Bálint szilágyperecseni lelkipásztor hirdette az igét a 2Pét 3,18 alapján. A kegyelem elfogadása, a kegyelemben való növekedés, a lelki táplálkozás és a Krisztussal való kapcsolat voltak a prédikáció súlypontjai. Mindezt életszagú példákkal támasztotta alá az igehirdető.

Végül az Ében zenekar Lélek-képek című első lemezének a bemutatójára került sor. Fantasztikus, zeneileg és szövegileg profeszionális dalokat mutattak be. A résztvevők nemcsak gyönyörködtek az énekekben, hanem együtt is énekelhették őket Istent dicsérve és magasztalva.

A felemelő találkozót Vékony Zsolt József értékelte röviden, kiemelve, hogy az idei REndítŐ egy történelmi nap, hiszen a Királyhágómelléki Református Egyházkerület életében ennyi fiatal egy helyen még nem gyűlt össze Istent dicsérni és hitben erősödni.

Köszönet illesse az egyházkerület vezetőségét és a KRISZ elnökségét a lelki és anyagi támogatásért. Hálásak vagyunk a krasznai házigazda gyülekezetnek azért, hogy ilyen mértékben vállalja az ifjúsági misszió ügyét. Köszönet a krasznai ifi munkatársi csapat áldozatos szolgálatáért és a szervezésért, élükön Vékony Roland lelkipásztornal és Vékony Melinda tiszteletes asszonnyal. Köszönjük a kiscsoportot és a műhelyeket vezető lelkipásztoroknak, teológusoknak és munkatársaknak a szolgálatát. Köszönet az előadó és igét hirdető lelkipásztoroknak és azon lelkészeknek, akik ifjaikkal együtt eljöttek a találkozóra. Hálával tartozunk a REndítŐ Worship Collective-nek, valamint az Ében zenekarnak a dicsőítés vezetéséért.

Hisszük, hogy a Szentlélek Isten új fejezetet nyitott a kerületi ifjúsági misszióban. A találkozó bebizonyította, hogy a 21. században is van aktualitása a fiatalok között is az örök evangéliumnak. Simone Weil szavaival élve: „Ha mindig korszerűek akarunk lenni, valami örökkévalót kell mondanunk.”

Istenre és egymásra találni

Az idei Csillagpont fesztivál egyszerre lesz újító és hagyományörző jellegű, hogy a keresztyén és útkereső fiataloknak egyaránt felmutassa egyházunk sokszínűségét és evangéliumi alapjait.

A Kárpát-medence fiataljainak két évente megtartott keresztyén rendezvényét, a Csillagpont fesztivált tizenegyedik alkalommal rendezik meg idén. Ezúttal is rengeteg újdonsággal, de továbbra is örök üzenettel várja résztvevőit Zánkára 2023. július 24–29. között. A fesztivált fiatalok szervezik fiataloknak, ezért lebonyolításában kiemelt szerepet kap az önkéntesség – aki elhívást érez magában erre a szolgálatra, ezen a címen jelentkezhet: <https://www.csillagpont.info/onkentesseg>. Az önkéntesek toborzása mellett elindult már a jegyértékesítés is (<https://jegy.csillagpont.info/>). Az Early Bird akció keretében az első pár száz jegyhez jelentősen olcsóbban lehet hozzájutni.

A Csillagpont olyan istenközpontú és emberközpontú fesztivál egyszerre, amely elsősorban 14–35 év közötti keresztyén – vagy a keresztyénségre nyitott – fiataloknak kínál közösségi élményeken és színvonalas programokon keresztül lehetőségeket lelki megújulásra és kikapcsolódásra. Az idei hatnapos rendezvény során tizenöt helyszínen több mint száz programmal készülnek. Ezekkel nemcsak már hitre jutott, egyházunkhoz kötődő látogatókat szeretnénk megszólítani, hanem a keresztyénségre fogékony útkereső fiatalokat is, hiszen számukra a Csillagpont jó lehetőség arra, hogy a fesztivál élményein és találkozásain keresztül közelítsenek az istenhíthez és az egyházhoz.

A Csillagpont fesztivál több szempontból is ellentéte az ismert mainstream hazai fesztiváloknak – tudtuk meg Lakatos Áron kommunikációs felelőstől. „Nemcsak abban különbözik tőlük, hogy alkoholmentes szórakozási formákat ígér, hanem lelkiségében

és szellemiségében is másfajta megközelítéssel él – fogalmazott. – A Csillagponton egymáshoz hasonló életkorú, gondolkodású és értékrendű fiatalok találhatnak rá egymásra és Istenre, ezt fejezi ki az idei szlogen is: TALLAJ RÁ(M)! Akármilyen is éppen Istennel a kapcsolatunk, az biztos, hogy szeretettel teli üzenete van számunkra. Nem célunk, hogy megmondjuk, kinek mit jelent ez a mondat, viszont célunk, hogy a fiatalnak tere legyen megérezni, Isten ismeri és szereti őt, hogy találkozhatson Vele, a kérdéseivel, Istentől kapott válaszaival, az útjával és mindazzal, amit az Úr szeretne benne »kicsíráztatni«. Ahogy Balog Zoltán püspök úr 2021-ben fogalmazott: a Csillagpont a fiatalok felé nyitott ajtó. Azt szeretnénk, ha minél többen rátalálnának erre az ajtóra.”

VÁLTOZATOS PROGRAMOK

A programtípusokat a következő kategóriákba sorolták: lelki programok, zenei programok, szabadidős programok, előadások, sportprogramok és egyéb Balaton-programok. Emellett idén is lesz Lehetőségek Piac, ahol különböző keresztyén szervezetek mutatkoznak be. A szervezők azt ígérik: a rendezvény minden korábbinál nagyobb volumenű lesz, ezzel is mutatva egyházunk, lelkiségünk és szolgálataink sokszínűségét, gazdagságát. Fókuszában azonban nem az ingergazdagságon lesz, hanem az evangéliumi jellegén, noha az előbbi jó eszközévé lehet az utóbbinak, ha a fiatalok igényeinek és sajátosságainak figyelembevételével segíti a kapcsolódást Istenhez.

„Nagyon sok különlegességet tartogatunk a minket választó fesztiválózóknak számára. Például koncertet ad Horváth Tamás, a Follow the Flow, a Sófár és az Első lépés, de természetesen más dicsőítő zenekarok is fel fognak lépni. Lesz egy meglepetés fellépőnk,

az ő kilétét majd csak június 10-én fogjuk bejelenteni” – sorolta Lakatos Áron. Hozzátette: idén tizenöt különböző sportágban teremtenek versenyzési, illetve fakultatív lehetőséget. Szakítva a korábbi gyakorlattal, idén a lelki alkalmakat több igehirdető tartja, ezzel is felmutatva egyházunk sokszínűségét. Bár nem minden programpontra nyilvános még, a szervezők ismert és népszerű előadókat kértek fel, például Pál Feri atyát, aki már korábbi Csillagpontokon is tiszteletét tette.

A fesztivál először a története során teljesen készpénzmentes lesz, a helyszínen tehát mindenki mindent kártyával, telefonnal vagy egyéb digitális eszközzel fizethet. Ha valaki azonban készpénzzel érkezik, lesz lehetősége a fesztivál idejére fesztiválkártyát váltani. Maga a jegyvásárlás is könnyebb lett: a rendezvény honlapján bárki 3 perc alatt kártyás fizetéssel vagy átutalással hetibérlethez vagy napijegyhez juthat. A Zánkai Erzsébet-tábor pedig minden korábbinál modernebb helyszíni infrastruktúrát biztosít a fesztivál számára. Ehhez mérten professzionálisabb technikai lebonyolítás is várható. A tábori infrastruktúra ezúttal fedett szálláshelyeket kínál a résztvevők számára, de a Csillagpont hagyományaihoz híven most is lesz lehetőség sátrazásra.

„Szeretnénk a fesztivál istenközpontúságának üzenetét minél szélesebb körben terjeszteni, ezért szeretnénk még jobban nyitni azok felé a fiatalok felé, akik még nem istenhívők, de akik személyes kapcsolódásokon keresztül tudnának közelíteni az egyházhoz – mondta Lakatos Áron. – Azok számára pedig, akik már eleve keresztyén gyülekezeti közösségekben mozognak, esetleg korábban már részt is vettek egy-egy Csillagpont fesztiválon, igen színes kínálatot fogunk bemutatni ebben a hat napban.”

Az idei Csillagpont fesztiválról részletesebben a csillagpont.info oldalon lehet olvasni.

A PARÓKIA.HU OLDALRÓL, SZERZŐ BARNA BÁLINT

A törökországi és szíriai földrengés károsultjainak gyűjtött egyházkerületünk

(Folytatás az 1. oldalról)

Azbej Tristan előadásában az üldözött keresztyének helyzetét mutatta be. A keresztyénség ma a világ legüldözöttebb vallása, több mint 360 millió keresztyén szenved világszerte.

Tavaly átlagosan 15 keresztyént öltek meg naponta. A Hungary Helps program segít az üldözötteknek az otthonteremtésben, a megélhetés biztosításában, részt vesz humanitárius és újjáépítési projekteken. A törökországi és szíriai földrengés áldozatainak mintegy 40 millió forintot juttattak azonnali támogatásként, a magyar orvosi és műszaki civil mentőcsapatok bevetése érdekében. 50 millió forint értékben támogatták a Magyar Máltai Szeretetszolgálatot az észak-szíriai veszélyhelyzetbe került emberek orvosi ellátásában.

Ezt követően Juhász Márton a Magyar Református Szeretetszolgálatot mutatta be, illetve a törökországi és szíriai földrengés után indult mentőakcióról beszélt, láthatóan könnyeivel küszködve.

Törökországban hivatalosan ötven ezer áldozatról beszélnek, de a valós szám sok-

kal nagyobb, ennek háromszorosa is lehet. Szíriában kevesebb áldozata volt a földrengésnek, de a szír keresztyén közösség a szélsőséges ISIS szervezet vérengzése után még csak alig kezdett talpra állni. Volt olyan templom, amelyet sikerült újjáépíteni a terroristák pusztítása után, de a földrengés ismét porba döntötte.

Végül Bogdán Szabolcs János püspök átadta az egyházkerület által gyűjtött 22 millió forintos adományt: 11 millió forintot a Hungary Helpsnek, 11 milliót a Magyar Református Szeretetszolgálatnak. A földrengés károsultjaihoz e két szervezeten keresztül jut el a begyűlt összeg. Illesse köszönet mindazokat, akik jókedvűen adakoztak, és Isten áldása kísérje a jöszolgálati intézményeket áldozatos munkájukban!

WAGNER ERIK

A jankafalvai gyülekezet majálisa Réven

Május 6-án, szombaton újra megadatott a lehetőség a jankafalvai református híveknek egy kis gyülekezeti majálisra, közös együttlétre. Ötvenketten éltek is a lehetőséggel. A délelőtti órákban érkezünk meg a révi református templom elé, ahol Papp Csaba helyi lelkipásztor és felesége, Gyöngyike fogadott bennünket.

Mielőtt bárminek is nekikezdünk volna, először is betértünk egy kis elcsendesedésre a gyönyörűen felújított templomba. A tiszteletes a 121. zsoltár 1–2. versével köszöntött bennünket és adott áldást reánk és napunkra. Meg is hallgatta a Jóisten imánkat, mert kívánni sem lehetett volna szebb időt erre a napra.

Innen a templom mögötti tisztásra vonultunk, és táborot ütöttünk. A reggelizés és sütögetés után a szorgos asszonyi kezek előkészítették a bográcsoshoz való alapanyagokat. Majd dél múltával, Papp Botond vezetésével, a csapat nagy része elindult felfedezni a Révi-szorost. A vállalkozóbb kedvűek a cseppkőbarlangot is meglátogatták, a többiek a barlang előtt pihenték ki a séta fáradalmait. Természetesen a vízesést és a felújítás alatt lévő menedékházat is megnéztük közlelől, majd a Czárán-úton visszaindultunk a bogrács mellett maradt többi gyülekezeti taghoz.

Visszatérőben azért még volt időnk betérni Kál-Géczi Gyöngyi fazekasmesterhez is. Mesélt a révi fazekasságról és annak alapanyagáról, az Európában egyedül itt található fehér agyagról. Megtudtuk tőle, hogy már

a dédszülei is ezzel a mesterséggel foglalkoztak, de mára sajnos ez a népi mesterség is kihalóban van a faluban, hiszen rajta kívül csak egy család foglalkozik fazekassággal. De nemcsak mesélt, hanem meg is mutatta nekünk, hogyan lesz az agyagkupacból vízescsupor vagy éppen tányér. Sőt, aki akarta, maga is kipróbálhatta a fazekasság – ahogy vendéglátónk fogalmazott – terápiáját. Főleg az ifjabbak állták körül a korongot, az idősebb korosztály pedig a polcot, ahol a már kész, szebbnél szebb edények sorakoztak vévőre várva.

Visszaérve a templom mögé jólesett leülni s a finom bográcsosból jóllakni. Az ételt Jakó Réka tiszteletes asszony készítette a táborhelyen maradt gyülekezeti tagok segítségével. A nap hátralevő részében az ifjak még fociztak egyet, az idősebbek pedig inkább a jóízű beszélgetést választották. Estére járt az idő, mikor összeszedelőzködtünk, elbúcsúztunk kedves vendéglátóinktól, s elindultunk hazafelé. Istennek legyen hála ezért az alkalomért, mert bár elfáradva, de szép élményekkel, jóleső érzésekkel térhettünk haza.

JAKÓ SÁNDOR ZSIGMOND

Megvalósult álom: a felújított hiripi templom

A mindössze százhusz lelket számláló, de templomához ragaszkodó hiripi (Szatmár megyei) gyülekezetnek az elmúlt tíz év alatt sikerült teljesen felújítania szeretett templomát, nem kevés anyagi áldozat árán és a jelentős anyagi támogatásoknak köszönhetően.

A gyülekezet először a sürgősebb javítási munkálatokat végeztette el, majd a költségsőbbeket. Legelőször a templomhajó tetőzetét kellett rendbe tenni. Anyaországi támogatással, mégis nagyrészt önerőből, 2014-ben sikerült megerősíteni a tetőszerkezetet új szarufákkal, és új tetőborítást is kapott a templom.

A templomfelújítás következő szakaszában a salétromos falak további vizesedését kellett megakadályozni. 2016-ban, szintén magyarországi támogatásnak köszönhetően, elkészítettük a falak vízszintes szigetelését. Az anyagi ráfordítás beváltotta a hozzá fűzött reményt: templomunk falai mára kiszáradtak.

2018-ban folytatódott a templom belső felújítása. Kicsérélttük az elektromos hálózatot, és új, szigetelt padlózatot rakattunk a régi, nedves aljzat helyére. A román kormány anyagi támogatásával a régi ablakokat és bejárati ajtókat is sikerült újakra cserélni. Az új tölgyfaajtók a régi mintájára készültek. A falak is alapos felújításon estek át. A padokat átfestettük, a padlót újraburkoltuk. A templombelső szépen megújult a 2018-as felújítás nyomán.

Három évvel ezelőtt templomunk bejáratának faragott szemöldök- és szarköveit tudtuk restauráltatni. Azóta a főbejárat ismét régi pompájában látható.

Tavalyelőtt templomunk másik büszkeségét, a díszesen faragott kő szószékkosarat és a festett fa szószékkoronát sikerült szakszerűen felújítatni, a bukaresti Vallásügyi Államtitkárság anyagi támogatásával. A restaurált szószék a templom igazi díszé lett.

A templom kopott homlokzatának a felújítását is ebből a támogatásból kezdtük el, de a munka befejezéséhez nem volt elég a kapott összeg. A több mint százéves orgona is felújításra szorult. E két munkálat költségei jóval meghaladták a kis református közösség anyagi erejét.

Csodaként élte meg a gyülekezet, hogy 2021-ben, a Magyar Kormány templomfelújítási programja keretében egyházközsé-

günk is támogatásban részesült. A budapesti Miniszterelnökség Egyházi és Nemzetiségi Kapcsolatokért Felelős Államtitkársága jóváhagyta a hiripi református templom felújítására benyújtott 15 millió forintos, EEÖR-KP-1-2021/1-001213 számú pályázatunkat, s ezt aztán a Bethlen Gábor Alapkezelő vette át. Az értesítés kézhezvételekor nagy hála volt a szívünkben. Ezzel a hathatós támogatással legmerészebb álmainkat láttuk megvalósulni.

A támogatásból nemcsak hogy befejeztük a templom külső homlokzatának a felújítását, és elvégeztettük az orgona teljes felújítását, hanem még a karzatok mellvédjeinek festett mintáit is restauráltattuk. Az orgonafelújítás során fény derült arra, hogy a karzat mellvédjének festékrétegei alatt az eredeti, több mint kétszáz éves festett minták rejtőznek. A szakszerű restaurálás felszínre hozta a régi mintákat és színeket, így a hiripi református templom eredeti szépségének egy újabb részletét állítottuk helyre.

Istennek legyen hála, a templomfelújítás tíz éve alatt a két kormány több ízben is jelentős támogatást nyújtott a hiripi református gyülekezetnek temploma felújítására, és a gyülekezet is jó szívvel adakozott erre a célra. Istené a dicsőség a szépen megújult templomért. A hiripi gyülekezet 2023. szeptember 3-án, ünnepi istentiszteleten kíván hálát adni Istennek azért, hogy megsegítette őt ebben a munkában.

KERESZTÚRI SÁNDOR ZSOLT

Hálaadás Szatmárgörbed megújult templomáért

Az Úr kegyelméből 2023. április 23-án templomszentelési ünnepségre került sor a Szatmárgörbedi Református Egyházközségben.

Népes gyülekezet adott hálát a felújított szatmárgörbedi református templomban. Az istentisztelet első részében a gyermekek és ifjak lelkes szolgálatát hallhatta az ünneplő gyülekezet. Az alkalmon az igehirdetési és szentelési szolgálatot Bogdán Szabolcs János, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület püspöke végezte Zakariás könyve 4. fejezetéből olvasva az alapigét és biztatva az élő kövek további épülésére.

A gyülekezetet köszöntötte dr. Király Lajos, a Szatmári Református Egyházmegye esperese, batizi lelkipásztor. Igei köszöntőt mondott az egyházmegye főjegyzője, Kiss József és az egyházmegye meghívott lelkipásztora.

Dr. Puskás Csaba, a Szatmári Református Egyházmegye főgondnoka és Illés Jenő, a Szatmári Református Egyházmegye Presbiteri Szövetségének elnöke üdvözölték az egybegyűlteket. Meghívottak voltak Török Marian polgármester, Oláh Szabolcs alpolgármester,

valamint Dinu Nechita, a Szatmárgörbedi Ortodox Egyházközség lelkipásztora. Jelen voltak a Szatmári Református Egyházmegye munkatársai, valamint Papp Gyula és Papp Attila fővállalkozók. Elek Anita kántorizált.

Kürti Tamás házigazda lelkipásztor rövid templomfelújítási összefoglalója után Hankovszki Ilonka, a gyülekezet költőnője szavalta el az erre az alkalomra előkészített versét. Nemzeti imádságunk eléneklését követően a kijáratnál erre az alkalomra készült könyvjelző, valamint szeretetvendégség várta a gyülekezetet.

Öröm volt együtt lenni, együtt ünnepelni és hálát adni az Istennek mindazért a sok jóért, amivel megáldotta a gyülekezetet. Szeretnénk megköszönni a gyülekezet tiszteletes asszonyának kitartó munkáját, szorgalmát, és azt a szervezést, amellyel irányította a valóságos gyermekek és a nőszövetség munkáját. A nőszövetség mindig szívén viseli a közösség ügyét-baját, sorsát, lehetőségeit – az Úr áldja és őrizze őket. Dicséret illeti a presbitériumot, mivel a gyülekezet életéhez kapcsolódó munkálatokban odaadással és hű-

séggel vállalt részt. Külön ki szeretném emelni Székely Gyula főgondnokot és Csáki Géza gondnokot, akik végigkísérték, felügyelték és jó irányba terelgették a munkálatokat, továbbá a szentelési ünnepség lebonyolítását. Örülünk annak, hogy szép számban lehattunk együtt, köszönjük mindazoknak, akik velünk ünnepeltek. Az Úr Istennek adunk hálát megtartó kegyelméért és szeretetért, Ő viselje gondunkat a továbbiakban is.

KÜRTI TAMÁS

Szívem, emelkedjél!

Egyházzenei szakmai napokat tartottak Nagyvárad-Újvároson

Különleges esemény: egyházzenei dokumentációs központ avatása köré szerveztek szakmai napokat a Nagyvárad-újvárosi Református Egyházközségben. A kétnapos eseménysorozat díszvendége Berkesi Sándor Kossuth- és Liszt-díjas karnagy volt.

Több évtizedes álma valósult meg a Kántorképző Tanfolyamnak, melyet a Királyhágómelléki Református Egyházkerület évente megszervez. Az újvárosi templom orgonakarzatán kapott helyet egy olyan zenei könyvtár, amely régi kottákat, énekeskönyveket, korálkönyveket, bibliákat és imádságoskönyveket őriz, ugyanakkor helyet ad a Kántorképző Tanfolyam és az Egyházkerületi Zenei Bizottság archívumának, továbbá gazdag himnológiai anyagot, kórus- és orgonakottát bocsát a kántorok, kántorképzős hallgatók rendelkezésére. Mivel a gyűjtemény oktatási célból jött létre, a Dokumentációs Központ megnevezést kapta, jelezve azt, hogy a könyvtár anyagát tudományos dolgozatok, szakmai publikációk, tanulmányok megírásához is igénybe veheti mindenki, aki egyházzenei tárgyú íráshoz keres szakirodalmat. A gyűjtemény jelentős számú, ezen a szakterületen eddig megjelent tanulmányt, szakkönyvet is tartalmaz. Megtaláljuk itt Csomasz Tóth Kálmán tanulmányköteteit, Gárdonyi Zoltán, Máté János, Draskóczy László gyülekezeti- nek-feldolgozásait, a magyarországi kántorképzők tananyagát, Berkesi Sándor tanár úr énekgyűjteményeit, tanulmányköteteit, továbbá evangélikus és baptista kórus- és orgonakönyveket is.

A gyűjtemény jelentős része az újvárosi gyülekezet archívumából, illetve adományokból, családi hagyatékból származik. A legrégebbi darab egy 1776-os, lipcsei kiadású kisalakú Biblia, amelynek végén a 150 zsoltár található eredeti ritmusban, a régi (menzurális) kottaképpel. Mintegy 16-féle kiadású énekeskönyv, korálkönyv, 1806-os, 1877-es, 1921-es kiadású énekeskönyvek, az 1837-es, 1923-as kolozsvári énekeskönyv különböző kiadásai is helyet kaptak. Találunk gregorián énekeskönyvet és eredeti kiadású Szikszai-imádságoskönyvet is. Ezek mellett a Liszt Ferenc Zeneakadémia legfrissebb egyházzenei kiadványaiból is találunk jó néhányat.

ALKALOM A TALÁLKOZÁSRA

A könyvtár átadása jó alkalom volt a találkozásra. Amikor Berkesi Sándor tanár úr ígért mondott a meghívásunkra, dr. Brugós Anikó karnaggal gondoltunk egy merészet, és meghirdettünk egy öregdiák-találkozót.

A felhívásra mintegy huszonötven jelentkeztek az egyházzene- és zenepedagógia szakot egykor végzettek közül. A kántorképzős hallgatóknak is elküldtük a meghívót, így két kórust is alakítottunk a vendégeinkből, és a találkozó első délutánján maratoni kóruspróbákkal készültünk az esti zenés istentiszteletra, melyen Bogdán Szabolcs János püspök hirdetett ígét. A kántorképzősök Ádám Jenő feldolgozásában a 134. zsoltárt, ismeretlen szerzőtől a Hajnalórán lelkem ébred kezdetű trubadúrdalt, végül a 33. zsoltár verseire írt Kodály-biciniumot adták elő Marcsi Ernő karnagy vezényletével. Az öregdiákok műsorában Liszt Él a Krisztus, Gárdonyi Zoltán Szívemnek kösziklájja, J. Pachelbel Magnificat, Kocsár Miklós Exsurge cor meum (Szívem, emelkedjél) és Kodály Szép könyörgés című kórusművei csendültek fel, Berkesi Sándor és dr. Brugós Anikó vezényletével.

A találkozó másnapján a program egy reformáció korabeli primával (reggeli áhítattal) vette kezdetét. Ezt követte Márkus Zoltán karnagy népdalzsoltárokból és ifjúsági énekekből álló énekbemutatója, melyen több hangszer is felcsendült, az előadó (koboz, furulya, gitár), Benedek Árpád (hegedű), ifj. Márkus Zoltán (orgona) valamint dr. Brugós Anikó (citera) jóvoltából. A gazdag repertoárt a 2021-ben megjelent, megújított református énekeskönyvből válogatta. A közös éneklés után került sor a zenei könyvtár átadására, melyen e sorok írója foglalta össze a gyűjtemény létrejöttének körülményeit. Dr. Fekete Csaba lelkész-könyvtáros, a Debreceni Nagykönyvtár tudományos munkatársa a boroszlói kéziratról, korálköny-

vekről és a váradi énekeskönyvről értekezett. Az ebédet követően néhányan ellátogattak a nagyváradi bazilikába, hogy megtekintsék az 1760-ban, Fridolin Festl által épített és az elmúlt két évben teljes restauráción átesett orgonát. A hatalmas hangszert Kristófi János orgonaművész szólaltatta meg. Ezúton is köszönjük az élményt.

Jó volt együtt lenni, találkozni rég nem látott emberekkel, hatalmas élmény volt Berkesi Sándor tanár úr vezényletével újra együtt énekelni. A közösség mindig Isten Szentlelke által jön létre. Itt pedig szeretetközösség alakult ki, s ez a gazdagon terített asztal melletti beszélgetésekben, az együtt töltött órákban, a közös éneklésben teljesedett ki. Rohanó világunkban az ilyen találkozások által felértékelődik az egymásra szánt idő, az egymásra figyélés, melyben az élet igazi értékei csillannak meg.

Szeretnénk köszönetet mondani a németországi Förderkreis szervezetnek, személy szerint Thomas Rinknek, akinek az anyagi támogatása nélkül ez a könyvtár nem jött volna létre. Ugyanakkor megköszönjük a Királyhágómelléki Református Egyházkerületnek a szakmai napok létrejöttéhez nyújtott anyagi támogatást, a Nagyvárad-újvárosi Református Egyházközségnek, hogy helyet adott a könyvtárnak és a szakmai találkozóknak. Megköszönjük az előadóknak a fáradozást és minden résztvevőnek a megtisztelő jelenlétet. Használjuk a könyvtár nyújtotta lehetőségeket református egyházi éneklésünk magas szintű művelésére, fejlesztésére, Isten nevének dicsőségére!

DR. OROSZ OTÍLIA VALÉRIA EGYHÁZKERÜLETI ZENEI ELŐADÓ

Ünnepélyesen átadták a KREK várad-velencei óvodáját

A 31. Festum Varadinum ünneppsorozat keretében május 9-én átadott óvoda Nagyvárad-Velence romák által lakott részében épült. A Kárpát-medencei óvodafejlesztési program keretében magyar kormánytámogatással épült óvoda két év alatt készült el, és mintegy 80 gyermek befogadására alkalmas. A beruházás értéke 3,2 millió lej.

Az átadón jelen volt Szijjártó Péter külügyminiszter, Cseke Attila miniszter, Potápi Árpád államtitkár, Kiss-Parciu Péter helyettes államtitkár, Grezsa István miniszteri biztos, valamint Lakatos János, a Ciore Roma alapítvány elnöke. Igét hirdetett Bogdán Szabolcs János püspök. Moda Ivanyi Carmen Silvia énekelte el a román, a magyar és a roma himnuszt.

Szijjártó Péter magyar külügyminiszter ünnepi beszédében kiemelte, hogy a Kárpát-medencei óvodafejlesztési program hetedik éve zajlik. Erdélyben 90 új óvoda és bölcsőde épült, és 380-nál is több meglévő óvodát újították fel. Különösen fontos, hogy ebben az óvodában is keresztyén nevelés zajlik majd. A magyarság történelme szorosan összefonódott a keresztyénséggel: a keresztyénségünk megtartott minket magyarnak, és a magyarságunk keresztyénnek. Nem véletlen, hogy a

magyar kormány 2010 óta 150 új templomot épített Kárpát-medence-szerte, illetve hozzájárult több mint 3000 templom felújításához.

Lakatos János, a Ciore Rome elnöke meghatottan mondta, hogy ezt a május 9-ét soha nem felejt el, mert ez a helyi roma közösség számára nagy nap. Azzal, hogy itt óvoda épülhetett, régi álmuk vált valóra. Köszönetet mondott azoknak, akik ezt lehetővé tették: a Magyar Kormányoknak, a Királyhá-

gómelléki Református Egyházkerületnek, az RMDSZ-nek.

Az avatószalag elvágása előtt a jelenlevők az udvaron megtekinthették az óvodások műsorát. A gyermekek vidám énekes-táncos összeállítással kápráztatták el a közönséget.

Az új óvoda az Orsolya Óvoda keretében működik majd, a környéken lakó gyermekek számára nyújtva tanulási lehetőséget.

(WE)

Királyhágómelléki teológiai hallgatók hétvégéje

Úton a lelkipásztori szolgálat felé címmel a lelkipásztori elhívás-küldetés témakörét járta körül a Királyhágómelléki Református Egyházkerület (KREK) teológiai hallgatóinak találkozója Solyomkőváron 2023. május 12–14. között.

A Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézetben tanuló jövőbeli lelkipásztorok az egyházkerület vezetőivel találkozhattak és beszélgethettek. Péntek délután Bogdán Szabolcs János püspök nyitóáthítatával kezdődött a hétvégi találkozó, majd három gyakorló lelkipásztor – Csomay Árpád nyugalmazott, Bogdán Zsolt zilah-fenyvesi és Szegi Máté somlyóúj-

laki lelkész – részvételével a diákok fórumbeszélgetésen fogalmazhattak meg kérdéseket a pásztori szolgálat személyes tapasztalataival kapcsolatban, Dénes István Lukács egyházkerületi főjegyző moderálásával. A tartalmas eszmecsere közösen sütés-főzéssel kezdődő vacsora és kötetlen beszélgetés zárta.

Szombat reggel Bálint Mátyás harmadéves teológiai hallgató hirdette az igét. Az imaközösséget Illyés Tamás érszólósi lelkész előadása követte, A lelkipásztori elhívás, küldetés, tapasztalat címmel. Az előadást csoportokban beszéltek meg, majd közös összegzéssel vonták le a tapasztalatokat a hallottak alapján.

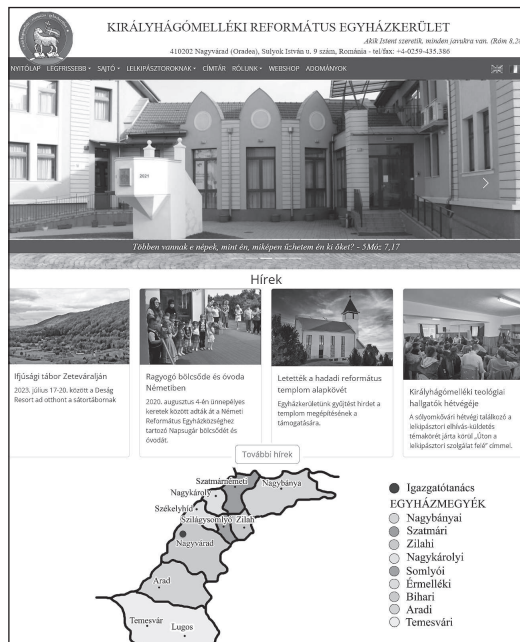
Délután a KREK vezetőivel Pop Titusz harmadéves hallgató moderálásával tartottak fórumot. Bogdán Szabolcs János püspököt, Rácz Ervin Lajos egyházkerületi missziói előadót és Farkas Zsolt közigazgatási előadótanácsost kérdezhették a diákok.

Lacatos Nándor hallgató vasárnap reggeli áhítata és közös étkezés után istentisztelettel és úrvacsoraosztással zárult a hétvége, igét hirdetett Dénes István Lukács főjegyző.

A diákok a kérdéseiket, tapasztalataikat dobozba gyűjtötték össze a három nap alatt, így az egyházkerület vezetősége a visszajelzésekben megismerhette azokat a véleményeket is, amelyek közvetlenül nem hangzottak el. Ezek tükrében a hallgatók nagyon hasznosnak értékelték a hétvégét, és a jövőben is mindenképpen újabb találkozókra is sort szeretnének keríteni, mert a lelkipásztori szolgálatra készülők ez erősíti a küldetésben. A programok mellett bőven volt szabad idő, ami kötetlen beszélgetésekre is megteremtette a lehetőséget.

Istennek legyen hála a tapasztalatcseréért, a közösen eltöltött hasznos időért és a lelki feltöltődésért!

Új internetes oldala van egyházkerületünknek

Hosszú előkészület után, április 19-én üzembe állt a Királyhágómelléki Református Egyházkerület új honlapja (krek.ro, illetve kiralyhagomellek.ro).

A megújult oldalon minden korábbi tartalmat megtalálhatunk, és hamarosan további szolgáltatással is bővül a honlap: rövidesen indul a webshop, ami lehetőséget nyújt az internetes vásárlásra.

Az oldalt Fischer György (varadinet.ro) hozta létre, akinek ezúton is megköszönjük a munkáját. Ugyanakkor megragadjuk az alkalmat, hogy köszönetet mondjunk a korábbi weblapot 2014 óta fejlesztő Tokár Sándor kollégánk közel egy évtizedes szolgálataért.

Kérjük, az esetleges hibákat, elírásokat emailben jelezzék a wagner.erik@yahoo.com címen.

Jó böngészést kívánunk!

(WE)

ALPINBIST

Templomok, műemlékek, egyházi intézmények, felújításában és karbantartásában nyújtunk segítő kezet.

Tornyok – toronydíszek: festése, felújítása, bádogolása.

Villámhárítók és ereszcatornák szerelése.

Ipari alpin technikával, állványozási költségek nélkül.

Ha pontos és precíz munkára van szüksége,

Alpinbist Kft.

0755.312.904

office@alpinbist.ro

	EGY ... (TAVALY)	ÖTVEN RÓMÁBAN	ACETÁT	ÁS A VAKOND	LENMAGI	
1						M
VASÁRNAP, RÖVIDEN		A RÉZ VEGYJELE			LENDÜLET JELE	
GERENDÉLY		KÁTOLY HATÁRAI!			KIJEVI LAKOS	
SZOBAKUTYA						
	2	ZENEI HANG	TÖKMAGI KIJELZŐ-TÍPUS	HEGYTETŐ KÖZEPE!	KICSINYTŐ KÉPZŐ	
TÜNDÉRKONTY				NÉMET TELEPÜLÉS	NÉVELŐ	
				NÖVÉNYHAJTÁS		
ELEMI TÖLTÉS JELE		SPANYOL VÁROS		TUNÉZIA AUTÓJELE		
		EGYIK VITAMIN			KÖZÉPEN ALÁEJT!	
	Z				EGYIK VITAMIN	

Fricska – A legközelebbi kéz

Carveth Mitchell a Jel a metróban című könyvében mesél két asszonyról, akik egymás mellett ültek a templomban. Egyikük így szólt: „Mindig azt kívántam, hogy Isten megérintsen, de attól félek, hogy túl sokat kérek.” A másik így válaszolt: „Imádkoznod kellene érte.” A nő összekulcsolta a kezét, lehajtotta a fejét, és szemét behunyva arra kérte Istent, hogy érintse meg őt. Tíz másodperccel később a másik nő rátette kezét az összekulcsolt kezére, mire ő

megrettent és azt mondta: „Megérintett! Éreztem!” Aztán egy pillanatnyi gondolkodás után: „De ez nagyon hasonlított a te kezedhez.” „Ez az én kezem volt” – mondta a barátnője. Kiábrándultság jelent meg a nő arcán. „De én azt hittem, hogy Isten érintett meg.” „Ő volt. Mit gondolsz: Isten hogyan érint meg embereket? Lejön füstoszlop vagy tűzoszlop formájában? Amikor Isten megérint valakit, akkor a legközelebbi kezét használja erre.”

HARANGSZÓ

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület gyülekezeti lapja
ISSN 1221-0323

www.facebook.com/harangszo

Felelős szerkesztő és hírszerkesztő: Erdei-Árva István Béla. Tördelőszerkesztő: Petrikó Ildikó. Korrektor: Megyesi Antónia. Szerkesztőbizottság: Ghitea-Szabó József Levente, Fábrián Tibor, Jakó Sándor Zsigmond, Tokár Sándor, Tötös Beáta, Varga Botond, Vékony Zsolt, Wagner Erik. Szerkesztőségünk postacíme: Nagyvárad, Sulyok István u. 9. sz. Bihar megye, irányítószám: 410202. Tel.: 0765-926002, 0259-435386. E-mail: harangszo.ujtag@gmail.com Honlap: www.krek.ro, www.facebook.com/harangszo, www.harangszo.ujtag.wordpress.com. Készült a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Szentzi Kertész Ábrahám Nyomdájában. Felelős vezető: Wagner Erik. A lap terjesztése a lelkesi hivatalokon keresztül történik. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beérkező írásokat rövidített és szerkesztett formában közölje. Meg nem rendelt kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.